

OPINIE SEPARATĂ,
expusă pe baza articolelor 27 alin. (5) din Legea cu privire la
Curtea Constituțională nr.317 din 13 decembrie 1994 și 67 din
Codul jurisdicției constituționale nr. 502 din 16 iunie 1995

1. Prin Hotărârea nr. 12 din 8 august, Curtea Constituțională a recunoscut constituționale articolele 12 alin. (15), 29 alin. (2) și Anexa nr. 4 Tabelul 1, în partea referitoare la procurori, din Legea nr. 270 din 23 noiembrie 2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, în măsura în care ajustarea anuală a mărimii valorii de referință de salarizare a procurorilor este obligatorie și se bazează, cel puțin, pe rata inflației medii anuale la data adoptării Legii bugetului de stat pentru anul următor.

2. Autorul sesizării este deranjat de faptul că, potrivit prevederilor criticate, elaborarea bugetului de stat (ce include și bugetele instituțiilor menționate în sesizare) este atribuită în exclusivitate Guvernului, iar adoptarea acestuia este doar de competența Parlamentului. Consider aceste pretenții nefondate, deoarece însăși Constituția stabilește asemenea reguli. Potrivit articolului 66 litera h) din Legea Supremă, unica autoritate care aprobă bugetul statului și exercită controlul asupra lui este Parlamentul, iar potrivit articolului 131 alineatul (2) din Constituție, unica autoritate competentă să elaboreze proiectul bugetului de stat este Guvernul.

3. În jurisprudența sa, Curtea a menționat că cuantumul salariului trebuie să fie în concordanță cu importanța funcțiilor asumate și ca acest cuantum să nu fie desprins de realitățile economice și sociale (a se vedea, *mutatis mutandis*, HCC nr. 24 din 2 octombrie 2018, §§ 43-44). Autorul sesizării nr. 18a/2022 n-a prezentat argumente care ar demonstra că la adoptarea Legii nr 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nu s-a ținut cont de restricțiile și exigențele impuse procurorului prin statutul deținut. Având în vedere că remunerația procurorilor reprezintă o compensație care ține cont atât de responsabilitățile profesiei, cât și de regimul strict al incompatibilităților stabilit prin Constituție și prin legi speciale, legislatorul, în Legea nr. 270/2018, a stabilit pentru procurori clase de salarizare cuprinse între 96 și 127 (din totalul de 130 de clase de salarizare) și o valoare de referință de 2500 lei. Totodată, Legea menționată a prevăzut că în primii ani de implementare pot fi utilizate, pentru unele categorii de angajați, valori de referință derogatorii de la valoarea generală (art. 29 alin. (1) din Legea nr. 270/2018). Deoarece, prin derogare de la valoarea generală, pentru procurori a fost stabilită valoarea de referință de 2500 lei, tot prin derogare de la articolul 12 alin. (5) din Legea în discuție a fost stabilit și mecanismul de reevaluare a funcțiilor respective. Așadar, potrivit articolului 6 alineatele (1)-(3) din Legea nr. 270/2018, sistemul de clasificare și de evaluare a funcțiilor va fi reevaluat, cel puțin, o dată la 5 ani. Această regulă nu exclude posibilitatea reevaluării sistemului de clasificare și de evaluare a funcțiilor ori de câte ori este necesar. Niciuna dintre aceste componente (clasa de salarizare, valoarea de referință) n-a fost contestată de autorul sesizării. Mai mult, reprezentantul autorului sesizării a afirmat că, la momentul adoptării, Legea în discuție îi avantaja pe procurori.

4. Referitor la articolul 12 alin. (15) din Legea nr. 270/2018, voi reține că acesta stabilește o regulă generală, aplicabilă tuturor categoriilor de salariați și are menirea, *inter alia*, de a echilibra valoarea de referință cu inflația. Cu toate că inflația este un fenomen care afectează absolut toate categoriile de salariați, totuși, gradul de afectare este diferit și depinde de cuantumul salariului. Astfel, efectele inflației le vor resimți mai puternic cei care au salarii mai mici. Prin urmare, și măsurile statului în acest domeniu pot fi proporționale cu efectele inflației constatate pentru fiecare categorie de salariați în parte. În opinia mea, articolul 12 alin. (15) din Legea nr. 270/2018 este în armonie cu articolele 124 și 125¹ alin. (1) din Constituție atunci când stabilește că valoarea de referință se reexaminează anual în funcție de condițiile economice din țară și de posibilitățile bugetului public național, cel puțin la nivelul prognozat al ratei. Altfel spus, procurorii nu pot invoca articolele menționate din Constituție pentru a

pretinde o derogare de la articolul 12 alin. (15) din Legea nr. 270/2018. Așadar, în acest caz, potrivit exigențelor principiului egalității, legislatorul a evitat absolutizarea drepturilor unei anumite categorii socio-profesionale care ar conduce la creșterea beneficiilor acordate unui grup de salariați în raport cu alte grupuri de salariați. Totuși, prin Hotărârea sa nr. 12 din 8 august 2023 (punctul 2 din dispozitiv), Curtea a introdus, în cazul procurorilor, o excepție de la regula generală din articolul 12 alin. (15) din Legea nr. 270/2018.

Judecător al Curții Constituționale

Liuba ȘOVA

8 august 2023